

Vlachovická lípa

pravidelný čtvrtletník III/2023

Po náročném, horkém létě a trochu nezvykle dlouhém babím létě přichází do našeho kraje barevný a kapkami protkaný podzim. Než se nadějeme, začne adventní čas a s ním spojená i řada akcí, do kterých se mohou obyvatelé naší malebné obce zapojit. Opět pro vás plánujeme pestrý program. Pro děti to budou zejména tvořivé dílny a také tradiční rozsvícení vánočního stromu. Pro všechny je pak v plánu zajímavý předvánoční zájezd, tradiční sváteční bruslení a starý kalendářní rok zakončíme opět setkáním při šipkovém turnaji. Všem našim občanům přejeme hezký a klidný podzim i advent!

Slovo starosty

Obec Vlachovice má zvláštní kouzlo prakticky v každém ročním období. Já sám jsem místním patriotem. Prožil jsem zde celé své dětství a vždy jsem tady toužil zůstat, protože mám Vlachovice velmi rád. Ještě víc si tento fakt uvědomuji, když komunikuji s lidmi okolo, a to nejen z Nového Města, ale i z Brna a jiných vzdálenějších míst. Řada z nich se sem opakovaně vrací nejen na chalupy, ale také za turistikou. Jedním z prvních propagátorů naší obce byl pan doktor Karel Daněk. Často Vlachovice zmiňoval ve svých článcích a publikacích, přestože nebyl rodákem. Vlachovice miloval a k 500. výročí založení obce sepsal vlachovickou kroniku. Málokdo ví, že se stal místním čestným občanem. Jeho počínu si velmi vážíme, a proto nás potěšilo, že jeho syn, pan Ing. Karel Daněk, Ph.D., napsal krásný text o svém otci určený pouze pro Vlachovickou lípu. Určitě si jej přečtete, mnozí z vás pana doktora znali osobně. Mladší generace se tak alespoň dozví něco málo o jedné z nejvýznamnějších osobností naší obce.

Budu velmi potěšen, když se i v dalších číslech dozvíme o neméně zajímavých osudech našich spoluobčanů.

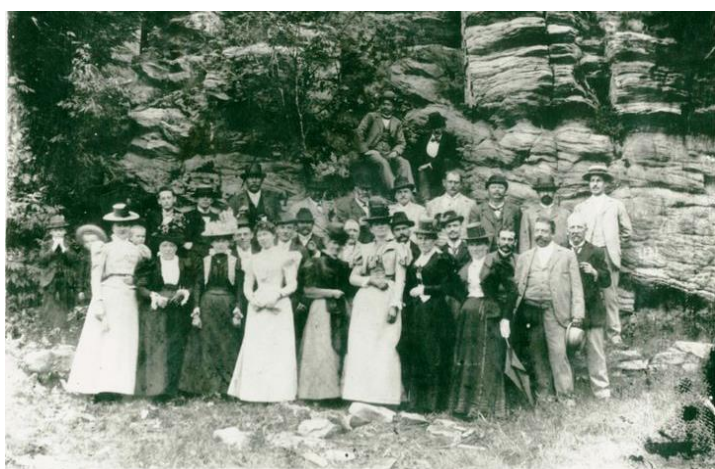
Setkání na Černé skále

V neděli dne 23. července v 17 hodin se uskutečnilo setkání v lese Ochoza u Černé skály. Setkání se konalo u příležitosti 125. výročí, co krátce založený turistický odbor Klubu českých turistů předal novoměstské veřejnosti první turistickou chatu na Vysočině. Nejednalo se však o chatu v pravém slova smyslu, ale spíše o turistickou útulnu. Potom následovala chata na Harusově kopci a dnes tu máme hotel Ski.

Na setkání, kterého se zúčastnili i někteří obyvatelé naší obce, všechny srdečně přivítal

pan Miroslav Černý, který pohovořil o historii turistického klubu a jeho činnosti. Setkali se zde spolužáci, známí i neznámí a bylo o čem povídat. Někteří ochutnali i vodu z místní studánky. Přítomný fotograf vše zdokumentoval a bylo konstatováno, že podle dobové fotografie, kdy bylo účastníků 30, jsme tohoto počtu nedosáhli. Ráda souhlasím s vyjádřením pana Černého - prožili jsme poetické pozdní odpoledne u Černé skály.

Jana Polčáková

Oslava 130 let SDH Vlachovice

V neděli 27. 8. 2023 proběhly v naší obci oslavy 130. výročí založení SDH Vlachovice. Celá akce začala ve 13 hodin vítáním sborů SDH z okolních obcí a okrsků Nového Města na Moravě. Zúčastnili se

zástupci SDH Maršovice, SDH Rokytno, SDH Radňovice, SDH Křídla, SDH Hlinné, SDH Studnice, SDH Pohledec, SDH Petrovice, SDH Jiříkovice, SDH Fryšava, SDH Tři Studně, SDH Zubří a SDH Olešná. Přijeli i hasiči ze Světnova a slovenské Sološnice. Místní hasiči vítali hosty před požární zbrojnicí, dále mohli přivítat i Jana Slámečku – starostu SDH Čech, Moravy a Slezska, Jiřího Jurmana – starostu okrsku Nové Město na Moravě, Františka Fajmona a Jiřího Mrkose.

Po přivítání nastoupily všechny sbory za požární zbrojnicí, kde všechny přítomné přivítal starosta obce Jan Petr, dále svůj projev pronesl starosta SDH Vlachovice Karel Petr, dále pak Jiří Jurman, Jan Slámečka a František Fajmon. Po projevech se všichni pochodem za doprovodu DH Veseláci přesunuli

k autobusové zastávce, kde je pomník, který byl zhotoven k 120. výročí SDH Vlachovice a zároveň byla vysazena i lípa, která je symbolem naší obce. Zde byla položena kytice rudých karafiátů s trikolórou na počest a vzpomínku zesnulých bratrů hasičů naší obce. Celý obřad byl zakončen státní hymnou ČR a státní hymnou našich hostů ze Slovenska.

Po rozchodu se všichni přesunuli do prostor kolem hospůdky Vlachůvky, kde probíhala zábava. V hospůdce byla instalována výstava ze života místní jednotky SDH Vlachovice. K tanci a poslechu hrála DH Veseláci, která se později přeskupila do menšího seskupení Press Band.

Každý mohl uhasit žízeň pivem nebo limonádou a zakousnout se mohl do teplého uzeného nebo uzené klobásy. Navíc si hosté mohli ke kávě zakoupit tácek s napečeným cukrovím, které pekly místní ženy.

Celá akce se zdařila, i když to vypadalo, že nás zkrátí déšť. Nakonec nám ale počasí přálo a vydrželo. Na večer se přihnala mlha a připomínalo nám to spíše podzim, ale ani to dobré zábavě a náladě neublížilo. Akce se zúčastnili místní občané i ti, kteří se rádi vrací do obce, kde se narodili a strávili zde kus svého života. "

Čištění kanalizace

Ve čtvrtek dne 7. 9. 2023 bylo provedeno pravidelné čištění kanalizace. Čištění provedla firma Vodárenská akciová společnost, a.s. autem KROLL, které je vybaveno kalovou komorou a vodní komorou pro přecyklovanou vodu.

Nejprve se vyčistila dešťová kanalizace. Před příjezdem firmy vyčistili naši mladí brigádníci zanešené dešťové kanály, ve kterých byla splavena hlína a štěrk. Potrubí kanalizace následně firma pročistila tlakem a vodou. Poté došlo k vyčištění tří čerpacích jímek splaškové kanalizace a dvou domovních čerpacích jímek, ze kterých byly odstraněny usazeniny a omyty stěny.

Na vše dohlížel a celou akci zkušeně koordinoval pan Jaroslav Havlík, který se dobře stará o fungování splaškové kanalizace a má v této problematice potřebné znalosti.

Dětské hřiště

Tento rok se zastupitelstvo obce rozhodlo investovat do dětí a dotaci z Programu obnovy venkova věnovat právě jim. Dotaci jsme použili na nové herní prvky pro dětské hřiště.

Jedná se o 2 houpadla, řetězovou houpačku, lanovou pyramidu a venkovní fitness zařízení.

Veškeré herní prvky splňují potřebnou certifikaci. Odbornou montáž provedla firma BONITA, od které je také vše zakoupeno. Staré stávající herní prvky byly demontovány a odvezeny k fotbalovému hřišti. Zde snad budou ještě využity.

Celá akce byla zrealizována do konce září. Hřiště firma BONITA vybavila také provozním řádem, ve kterém se návštěvníci dozví důležité instrukce pro jeho plné a bezpečné využití. Prosíme všechny o respektování provozního řádu a přejeme co nejvíce zábavy a příjemných chvil, které zde strávíte.

Na úplný závěr proběhla nutná a povinná revize. Na základě jí budeme muset odstranit i pískoviště, jež nesplňuje požadavky pro bezpečné využívání.

Podzim vlachovských fotbalistů

Vlachovský fotbal vstoupil v srpnu 2023 do své osmnácté sezóny. Místní borci neustále pokračují v pralesní soutěži, pro neznalé je to nejnižší soutěž, kterou můžeme vůbec hrát. A aby si občané Vlachovic udělali obrázek, kdo vlastně reprezentuje naši obec, je přiložena fotografie z letošního druhého zápasu.

Horní řada: Miloš Růžička, Karel Petr, Lukáš Trojan (Sklené), Tomáš Topinka (Počítky), Michal Čírtek (Nové Město), Pavel Doležal (Vlachovice), Tomáš Beneš (Olešná), David Ondra (Rokytno, ZR). Pavel Gabriel (Radostín), Jan Petr (Vlachovice)

Dolní řada: Jan Nečas (Olešná), David Růžička (Žďár, rodák Vlachovice), Petr Svoboda (Jiříkovice, rodák Vlachovice), Jan Šandera (Vlachovice, Kamil Hlaváč (Nové Město, kořeny ve Vlachovicích), Jurij Gloziga (Nové Město), Jakub Staněk (Nové Město).

Na fotce nejsou: Štěpán Raus (Nové Město), Kamil Tatiček, Miroslav Lukeš (oba Rokytno), Josef Kopečný (Sklené).

Od samotného začátku sezóny se příliš nedařilo. Celý podzim je k vidění spíše utrpený fotbal. Zápasy jsou sice celkem vyrovnané, naše hráče bohužel sráží názká produktivita, dávají příliš málo gólů. Vezmeme to postupně:

Neděle 27.8. 2023 – Počítky B – Vlachovice 3:0 (1:0)

Neděle 3.9. 2023 Vlachovice – Měřín C 0:3 (0:1)

Neděle 10.9. 2023 Bohdalec – Vlachovice 3:2 (0:1)

Neděle 17. 9. 2023 Vlachovice – Jívoví 3:1 (3:1)

Neděle 24. 9. 2023 Oslavice – Vlachovice 3:3 (1:1)

Neděle 1. 10. 2023 Vlachovice – Tasov 2:3 (2:1)

Sobota 7. 10. 2023 Osová Bítýška B – Vlachovice 2:0 (2:0)

Sobota 14.10. 2023 Hamry nad Sázavou B – Vlachovice 1:1 (0:0)

Sobota 22.10. 2023 Vlachovice – Polnička B 1:2 (1:0)

Tabulka po polovině sezóny

	Klub	Z	V	R	P	Skóre	B
1.	Počítky B	9	6	1	2	29:12	19
2.	Oslavice	9	6	1	2	29:13	19
3.	Bohdalec	9	5	2	2	33:22	17
4.	Osová Bítýška B	9	5	1	3	30:24	16
5.	Hamry nad Sázavou B	9	4	2	3	21:24	14
6.	Jívoví	9	4	1	4	20:22	13
7.	Polnička B	9	4	1	4	14:17	13
8.	Tasov	9	2	2	5	10:22	8
9.	Vlachovice	9	1	2	6	12:21	5
10.	Měřín C	9	1	1	7	12:33	4

Letošní fotbalový podzim se výsledkově pramálo vydařil. Jedním dechem je ale nutné dodat, že uvnitř týmu panuje výborná atmosféra. Honza Šandera začal připravovat a vést tréninky, na zápasy pravidelně dochází vysoký počet hráčů, i přes porážky panuje přátelská a pozitivní atmosféra. Bohužel jen ty výsledky to trochu kazí. A důvod? Nedáváme góly. V tabulce je jasně vidět, že počet vstřelených branek je žalostně nízký.

Ale jeden příběh přece jen stojí za zaznamenání. Poslední kolo hráli místní fotbalisté proti rezervě Polničky. Zápas jako rozhodčí řídil místní rodák David Šustáček ml. V šestnácti letech to pro něj byl křest ohněm. Za krásného slunečného počasí před velkou diváckou kulisou se odehrál vyrovnaný a dramatický zápas, který ale bohužel domácí fotbalisté smůlovatě prohráli 1:2.

A jak se s nelehkou situací vypořádal David Šustáček?

Davide, co tě motivovalo k tomu, aby ses stal fotbalovým rozhodčím?

Hrál jsem fotbal za Radešínskou Svratku. Ve starších žácích mě trenér celkem stavěl a pak, jak jsme přešli do dorostu, tak tam jsem nehrál ani minutu a už mě to po nějaké době dost štvalo. Jednou v nedalekém Žďáru hráli zápas starší žáci Nová Ves proti Žďáru n. S. „B“ a tam jim pískal zkušený rozhodčí pan Jiří Beneš a poprosil mě, zda bych jim nešel zápas odměvat, tak já samozřejmě neodmítl a šel jsem. Po zápase se mnou chvíli mluvil a byl prý se mnou ohromně spokojený a nabídl mi, zda bych nechtěl zkusit post rozhodčího, tak jsem kývnul a rozhodl se, že to zkusím.

O tom, že budeš pískat zápas ve Vlachovicích, se mluvilo dlouho dopředu. Bylo to tvé přání, nebo ti to nabídli činovníci OFS?

Tady ve Vlachovicích se hrál poslední zápas podzimní části a byl to můj velký sen, abych pískal utkání Vlachovice - Polnička „B“.

Bylo to mé velké přání pískat toto utkání. Sice bych chlapy správně pískat ještě neměl, ale rozhodčí z OFS se spolu domluvili, že když tam bude aspoň jeden rozhodčí z komise a budu mít nad sebou dohled, tak že ho můžu odpískat.

Ted' k zápasu ve Vlachovicích. Asi zbytečná otázka. Byl jsi nervózní?

Nervózní jsem vůbec nebyl, ba naopak. Nemohl jsem se dočkat, kdy toto utkání konečně bude a čas plynul nějak móóóó pomalu.

Jak hodnotíš zápas ze svého pohledu? Jaké situace pro tebe byly obtížné?

Ze svého pohledu dnešní zápas hodnotím jako méně kvalitní.

Obtížnější situace pro mě byla, když jsem v 77. minutě odpískal proti domácímu mužstvu (Vlachovicím) pokutový kop. Při této situaci jsem si nebyl 100% jistý, jestli došlo k faulu na domácího hráče, nebo hráče hostujícího týmu. Po zhlédnutí asistenta rozhodčího, který mi signalizoval pokutový kop, jsem ho odpískal týmu z Polničky. Pro Vlachovice byla smolná 90. minuta, kdy byl v poslední minutě nařízen roh a hostující hráč Jan Ondráček střelil vítězný gól na 1:2 pro tým z Polničky. Po rozehrávce následoval konec utkání.

Jak hodnotil tvůj výkon pan Oldřich Tomášek, předseda komise rozhodčích, který ti asistoval na lajně?

Pan rozhodčí Oldřich Tomášek mě upozornil na menší chyby, které jsem udělal, ale s mým výkonem byl jinak spokojený.

Zkus popsat dvě pozitivní a dvě negativní situace, které si z výše zmíněného zápasu odnášíš.

Na zápase panovala výborná atmosféra, kterou jsem nečekal a velice mě povzbudila i potěšila. Také bylo skvěle upravené hřiště a vynikající občerstvení. Trochu mě zklamalo chování a negativní reakce některých domácích fanoušků na moji osobu. A také je ve Vlachovicích malá kabina, kam se obtížně vejdu dva až tři rozhodčí.

Davide, díky za rozhovor a ať se ti daří.

Zprávy z obecního úřadu

- na základě výsledku zadávacího řízení zhotovitele stavby „Vodovod Vlachovice - Etapa II“ byla vybrána společnost INSTAV Hlinsko a.s.
- byl schválen návrh Dodatku č.2 k příslušné SOD (Územní plán obce), jedná se o navýšení celkových nákladů souvisejících s konverzí celého ÚPO do aktuální verze jednotného standardu (aktualizace 7. 8. 2023).
- zastupitelstvo obce schválilo Obecně závaznou vyhlášku o místním poplatku za pobyt a Obecně závaznou vyhlášku o místním poplatku za odpad, které budou platit od 1. 1. 2024

- zastupitelstvo obce schválilo Finanční dar pro SDH Vlachovice ve výši 12 000 Kč, příspěvek na DH Veseláci, u příležitosti oslav 130 let SDH, které se konaly 27. 8. 2023
- zastupitelstvo obce schválilo cenovou nabídku Europroject na zpracování žádosti o dotaci na akci Vodovod ETAPA II ve výši 56 870 Kč s DPH. Dotace bude od 44. výzva Ministerstva životního prostředí, Operační program Životní prostředí 2021 – 2027, Cíl politiky 2, Priority 1 Specifického cíle 1.4, Opatření 1.4.4, Opatření 1.4.4: Výstavba a modernizace vodovodních přívaděčů a vodovodních řádů; výstavba úpraven vody; výstavba, intenzifikace nebo revitalizace stávajících vodních zdrojů
Výše dotace je max. 70% z celkových způsobilých výdajů.
- Obec Vlachovice upozorňuje, že od 1. 7. 2023 je změna provozovatele splaškové kanalizace Vlachovice, je jím Obec Vlachovice. Zálohy na stočné platíte na účet obce č. 2644037369/0800, variabilní symbol je 2140+vaše číslo popisné (např. 214020), jak to je zavedeno. Je to číslo v zeleném rámečku v tabulce. Firma NEMMOOVI zajišťuje pouze odbornou pomoc.
K 30. 6. 2023 přestala platit služba SIPO a všechny zálohy musí občané zasílat na výše uvedený účet.

Ze života v obci

Zprovoznění měřiče rychlosti

Po delší době se blíží zprovoznění měřiče rychlosti směrem od Nového Města na Moravě. Ten byl dočasně odstraněn v době, kdy se realizovalo nové veřejné osvětlení. Bohužel elektrické vedení v zemi bylo v žalostném stavu a nebylo možné měřič zapojit. Letos na podzim byl připraven výkop, kde kterého byla vložena chránička, a snad se do zimy podaří přístroj zapojit.

Bezpečnostní prořezávání větví v obci

Už dvakrát vlivem mrazu praskly a popadaly velké větve na

obecní komunikaci. Tyto události vedly zastupitelstvo obce k akci, která by měla předcházet těmto životu nebezpečným situacím. Byly osloveny dvě místní firmy zabývající se prořezem větví a vybraná firma Fik, s.r.o. již provedla první část prořezů. Ještě předtím proběhlo mapování všech nebezpečných stromů se zástupci obce. Do zimy by měly být všechny nebezpečné větve odstraněny.

Celá akce má bezpečnostní charakter. Cílem je prevence. Výše popsané kroky jsou diskutovány s majiteli stromů.

Namontování předřadníků na veřejné osvětlení

V době energetické krize vznikaly různé nápady, jak uspořít energii. Jedním z nich bylo snížení nákladů na veřejné osvětlení. Funkce předřadníků je vypínání, případně ztlumení osvětlení. Bohužel z důvodu nemoci na straně dodavatele a průtahů se tato operace povedla až nyní.

Půjčování a pronájem obecních zařízení

Obec Vlachovice umožňuje občanům vypůjčení vozíku a službu malotraktoru. Pravidla na službu traktorem byla popsána v minulém čísle. Nyní upřesňeme pravidla pro půjčování malého vozíku za auto. Vozík si může vypůjčit kdokoliv z Vlachovic. Půjčení vozíku není zpoplatněno. Je pouze třeba zavolat dopředu paní Evě Sýkorové jako správci. Ta má u sebe nejen klíče od zámku,

ale i technický průkaz k vozíku. Telefonátem předejdeme kolizi při půjčování.

Prosíme občany, aby vozík nepřetěžovali, půjčovali si jej na dobu nejnutnější, vždy vozík vrátili čistý a případné problémy či závady vždy hlásili. Klíč a technický průkaz je zase nutné vrátit zpět paní Sýkorové.

Karel Daněk o Karlu Daňkovi

Když jsem dostal nabídku napsat o tátovi a o jeho příchodu do Vlachovic článek do Vlachovického občasníku, příliš jsem neváhal. Většina vzpomínkových pojednání se soustředí především na jeho kariéru sportovního lékaře a na to, kolika jazyky hovořil, ale o jeho vztahu ke zdejší krajině a cestách k němu vedoucích se dosud nenapsalo takřka nic.

Už od dob svých studií táta inklinoval k severským státům a zejména pak k uklidňujícímu vnímání jejich krajin. V rámci tlumočení se dostal ještě za dob svých studií do Jezerní oblasti na severozápadě Velké Británie (Lakeland, Lake District). Její malebný vysočinský ráz doslova uchvátil anglického romantického básníka Williama Wordswortha (1770 – 1850) a právě jeho básně táta rád četl. Velmi často se v nich promítá myšlenka hluboce a harmonicky působícího souladu mezi člověkem a přírodou prostoupenou jakousi duchovní silou. Karel Viktor Červinka ovlivnil tátu svou Písní hor. A připojilo se mnoho a mnoho dalších autorů... Táta velmi rád četl a postřehy, které ho zajímaly si velmi pečlivě třídil a promýšlel, což ho vedlo ještě dále k zaměření se na psychosomatiku a na hluboké vnímání půvabu krajin Českomoravské vrchoviny a především pak její centrální části, Žďárských vrchů. Tímto způsobem, domnívám se, jsme se ocitli na samém počátku 80-tých let minulého století na Vlachovicích. Pokud vím, pátrali rodiče po nějaké nemovitosti vhodné nejprve k víkendovým a později i trvalejším pobytům na Kadově, na Fryšavě, pak intenzivněji ve Skleném, až nakonec jsme se souhrou příznivých okolností usídlili na Vlachovicích. Byla to dobrá volba, jak z hlediska geografické polohy Vlachovic, tak z hlediska sociálního. Místo, kde rodiče s oblibou odpočívali, při pohybu venku, četbě a táta i při psaní svých knih, pro ně bylo z jejich trvalého bydliště, z Nového Města na Moravě, dobře dostupné pěšky i na lyžích; autobusem nebo autem zabrala cesta pouhých pár minut. Ta hodinka chůze nebo pár minut v autě znamenaly ovšem mnohem víc, než překlenutí horizontální vzdálenosti nějakých 5 kilometrů. Člověk totiž zároveň vystoupal nad Nové Město o zhruba 150 výškových metrů, do sedla jižního hřebenu Žďárských vrchů, kde takt přírody tikal o poznání jinak severštěji. Východy i západy Slunce nad zdánlivým obzorem vnímaným při rozhledech z Bílé skály nebo z Třech smrků zde prodlužují den. Zima začíná a sníh se objevuje o poznání dřív a jaro nastupuje úměrně později. A právě zimní období prožíval táta na Vlachovicích nejraději. Když ještě nebyly hlavní lyžařské tratě strojově vyřezávány a linkovány skútry, měl táta velmi systematickou a na první pohled zřetelnou zálibu v projíždění prvních tratí na čistě zasněžených pláních. Jeho lyžařské stopy se vyznačovaly dvěma typickými znaky. Byly vždy poskládány z téměř dokonale rovných úseků a měly

úzký rozchod, takže se pro klasický běh závodním stylem příliš nehodily. Tátově svižné jízdě v úsporném turistickém stylu ale plně vyhovovaly a stejně tak mnoha dalším lyžařům, kteří tyto většinou časné ranní tátovy pionýrské stopy mnohokrát projeli a učinili je tak hlavní tratí. Když jsme pak vyjížděli na lyže postupně i my, bylo na první pohled patrné, kudy táta jel. Stačilo sledovat tu nejrovnější trať. Každou zimu, rok co rok, po dobu třiceti po sobě jdoucích let najezdil táta vždy alespoň 1000 km na lyžích. Když bylo sněhu málo, vytyčil si pomocí podrobné topografické mapy menší kolečka, která pak projížděl a u toho si recitoval básně severských autorů. Když jsem jeli spolu, vnímal jsem to spíše jako nezřetelné mumlání, ale při podrobnějším zaposlouchání se jsem norštinu vždy poznal. Jedno z tátových nejoblíbenějších míst, kam se na lyžích sám nebo s námi vydával, je Olšina u Skleného. Na chaloupce máme v knihovně téměř kompletní dílo Arthura Ransoma, popisující nádhernár dobrodružství dospívajících dětí v Jezerní krajině (Lakeland) a já jsem si už mnohokrát uvědomil, jak Sklenská Olšina do tohoto rámce přirozeně zapadá. Zemskou hranici a tamější hraniční strom na severním úbočí Českého kopečku jsem už tehdy považoval za pohádkový severní pól, k němuž jsem se po vzoru hrdinů Ransomových příběhů takto vydával a vydávám dosud. Často jsme se s tátou potkávali před přejezdem sklenské silnice mezi Spáleninou a Padělkem, kde jsme si někdy měnili a vzájemně doplňovali podpůrné prostředky. Táta jezdil na ledové kaštaně a já na horalku, přičemž obojí tehdy ještě stálo za hřích.

Bez jakýchkoliv pochybností se dá říct, že jízdu na lyžích a prožitky s ní spojené měl táta ze všech pohybových aktivit jednoznačně nejraději a věnoval se jí velmi systematicky. Máme s tím spojených i pár drsnějších zážitků. Ve svém číselně bráno už hluboce seniorském věku dojížděl táta v zimě přímo z Vlachovic učit na střední zdravotnickou školu do Žďáru nad Sázavou; jak jinak, než na lyžích. Pamatuji si, že jednou v době jeho předpokládaného návratu panovalo velmi špatné počasí, spojené s tmou a sněhovou vánicí, kdy orientace byla takřka nemožná. Táta se tehdy velmi opozdil. Maminka měla o tátu strach a my jsme s bráchou s baterkou a s obavami křižovali sklenský hřeben, po němž vždy přijížděl. Vše dopadlo naštěstí dobře a my jsme si velmi bezprostředně uvědomili, jak tvrdé zimní podmínky se mohou na jinak mírných svazích Českomoravské vysočiny vytvořit.

Své prožitky spojené s jízdou na lyžích, převážně krajinou mezi Bílou skálou u Vlachovic a severovýchodním úbočím Českého kopečku tyčícího se na zemské hranici mezi Moravou a Čechami v prostoru mezi Skleným a Světnovem, pak táta shrnul ve své poslední knížce *Lyžování v poezii a poezie v lyžování* (Skiing in poetry and poetry in skiing). A hned v jejím úvodu přináší své zřejmě nejdůležitější poselství, obsahující jeho kondenzované životní, pracovní i lyžařské zkušenosti. Často se sice v různých článcích připomínají například některá tátova pionýrská telemetrická sledování výkonnostních sportovců, ale jedno své dosud velmi málo zmiňované poselství, a domnívám se, že právě jedno z těch hlavních, zde předal přibližně takto (velmi volně přeložené z *Skiing in poetry and poetry in skiing*): „Dlouho jsem mu sledoval a měřil nejrůznější výkonnostní parametry sportovců a turistů, dost dlouho na to, abych mohl dojít k názoru, že tato přesná kritéria nejsou tím nejpodstatnějším. Nejdůležitější je, jak na nás bezprostředně působí jízda krajinou, co při ní zažíváme a cítíme a jak se při ní osvobozuje naše mysl.“

Karel Daněk

Střípky z historie

Na tuto rubriku je využita „lehce čtivě upravená“ kronika MUDr. Karla Daňka vytvořená k 500. výročí první zmínky o obci. Začneme tedy novodobou historií prozatím po desetiletích.

Nepohoršujte se nad pravopisem. Vše je opsáno přesně dle původního originálu.

1910: zima 1908/09 mírnější, ale přece jen mnoho sněhu

- 22.10. 1910: 24 novoměstských lyžařů poprvé projíždí Vlachovicemi
- z c.k. okr. hejtm. Nové Město příkaz k zabavení letáku „Veřejnosti na Žďársku“. Oznamuje se, že do Obce Vlachovice na obecní úřad doposud žádné letáky zaslány nebyly, v hostinci též žádné vyloženy nejsou.
- sušárna a tírna lnu, postavená před 6 roky, už teď slouží jako „izolační místnost“, ale spíš jako chudobinec.

1911: v obci je 241 obyvatel

- založena zápisová kniha (kronika a protokolární kniha) Sboru dobrovolných hasičů.
- od 1.1. do 20.3. 1911 projely skupiny novoměstských lyžařů celkem 12x Vlachovicemi; z toho i fotografie novoměstských lyžařů na Vlachovicích u domku čp. 39. K.V. Červinka poeticky popisuje lyžování na Novoměstsku, Vlachovice Vlachovický vrch (=Bílá skála) jím mnohokrát zmíněny.

1912: v obci je 54 krav, 16 jalovic, 19 býčků, 25 jaloviček, 1 býk, 1 prasnice, 17 prasat

1913: velectěný pán dr. Josef Svítal, obvodní lékař v Novém Městě: zasílá se výkaz ... o zřízení nových neb opravených rigólů a kanálů: žádný!

1914: Jan Novotný prodal domek čp. 17 a s osmičlenou rodinou se odstěhoval do Ameriky

- obilí určené pro válečnou rekvisici bylo rozvrženo na jednotlivé producenty

1915: urguje se zaplacení obilí, dodaného pro vojsko

- c.k. bernímu úřadu v Novém Městě se zasílá 9 platebních archů... na využívací příspěvky rodinám mobilisovaných ze zdejší obce...
- zima 1914/15: střídání počasí (chumelice, déšť, mráz, mlha) vedlo k vytvoření až decimetr silných pásů námrazy na větvích, z toho polomy
- vlastenecká účast mládeže na válečných akcích: žáci šijí různé věci pro vojáky, ale z vlastních surovin!
- Sběr surovin pro průmysl: v obci sebráno 6 kg „válečného kovu“

1916: V obci celkem 14 koní a „říbat“

- „Vyrozuměný Slávnému c.k. Okr. Hejtmanstvy v N. Městě... u domu č. 4, 6, 8 a 10 vytéká na veřejnost cestu hnojůvka, u domu č. 6 jest hnůj neohražený a u domu č.8 hnůj a záchod nezakrytý a neohražený. Obecní představenstvo se vybízí aby vetékání hnojuvek trvale a bezpečně zamezilo a hnoje a záchod zmíněný zakrýty a ohraditi dalo“

1917: 34 dětí ve škole

1918: Druhý svazek Školní kroniky uveden barevnými portréty císaře Karla I. a Zity, císařovny (Karel I. nastoupil vládu 21.10. 1916)

- soupis vojáků z Vlachovic v 1.světové válce: nastoupilo 42, vyreklování pro práci doma 3, padlo 8, ranění a invalidní 3, přešli do legií 2, byli zajati 2.
- Oslavný text o čs. nezávislosti následuje 15 stránek za úvodními portréty císaře a císařovny ve školní kronice

1919: v „podací knize“ obecního úřadu je vznik samostatné republiky zaznamenán tak, že ke dni 26.1. 1919 je do knihy vepsán koncept dopisu pro „C.k. okresní vyživovací komisi v N. Městě“, ale písmena „C.k.“ (znamenající „císařsko-královské“) jsou pak dodatečně touž rukou a týmž inkoustem škrtnuta.

- zima 1918/19: do Nového roku 1910 jen dvakrát sněžilo, ale sníh vždy hned roztál. Po Novém roce jarní počasí, lidé pracovali na loukách a u N. Města dokonce orali. Sníh napadl pak až 17. ledna a sanice trvala do 20. února, kdy sníh opět roztál.
- v obci jsou 2 motorové mlátičky se spotřebou 850 kg benzínu ročně
- sdělení na okres: předepsaný povinný kontingent obilovin nelze splnit, klasy „málo sypou“
- od 30.10. 1918 sněhu jako o vánocích

Plánované termíny

25. 11. 2023	SO 14:00	Vánoční tvořivé dílny – Hospůdka Vlachovice
2. 12. 2023	SO 7:00	Vánoční zájezd – Schloss Hof, Bratislava
1. 12. 2023	PÁ 18:00	Rozsvícení vánočního stromku – Hospůdka Vlachovice
7. 12. 2023	ČT 15:00	Územní plán – veřejné projednání – Hospůdka Vlachovice
26. 12. 2023	ÚT 15:00	Zimní stadión Žďár nad Sázavou
28. - 30. 12. 2023		Turnaj v šipkách – Hospůdka Vlachovice
31. 12. 2023	NE 14:00	Silvestrovský fotbal – fotbalové hřiště
31. 12. 2023	NE	Silvestrovský večer – Hospůdka Vlachovice

A taneční parket je po téměř čtvrtstoletí zase jako nový!